

СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ШОСТКИНСЬКИЙ МІСЬКИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
КОМУНАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ (УСТАНОВА, ЗАКЛАД) ШОСТКИНСЬКИЙ
ДОШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД (ЯСЛА-САДОК) №5 "ТЕРЕМОК"
ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

**Парціальна
навчально – виховна програма гуртка**

«Пісочні фантазії»

для вихованців старшого дошкільного віку

**Підготувала: вихователь
Олійник Катерина Іванівна**

Шостка 2018

Парціальна навчально-виховна програма гуртка пісочної анімації для дітей старшого дошкільного віку.

Укладач: Олійник К.І., вихователь ДНЗ №5 «Теремок» м. Шостка Сумської області

Рецензенти: Мозгова Т.І.- виконуючий обов'язків методиста міського методичного кабінету управління освіти м.Шостка
Бурнатна О.М.- завідувач ШДНЗ №5
Костіна Л.П.- вихователь-методист ШДНЗ № 5

Програма художньо-творчого спрямування, направлена на розкриття творчих здібностей вихованців у процесі контактування із природнім матеріалом – піском, самовираження через створення графічних композицій, мультиплікаційних, анімаційних сюжетів, а також розвитку у вихованців творчих здібностей.

Розрахована на керівників гуртків та вихователів з організації діяльності дітей старшого дошкільного віку .

Схвалено методичною радою міського методичного кабінету управління освіти Шосткинської міської ради (Протокол № 5 від 1.11. 2018р. Рішення 5.4)

Зміст

1. Вступ.....	4
2. Пояснювальна записка.....	4
3. Принципи, прийоми та методи побудови занять «Пісочні фантазії».....	5
4. Перспективний план занять	7
5. Очікувані результати.....	14
6. Основні показники компетенції дітей.....	14
7. Використана література.....	15
8. Організаційно-методичні вказівки.....	16

Вступ

«Діти повинні жити у світі краси, гри, казки, музики, малюнка, фантазії, творчості»

(В.О. Сухомлинський)

Малювання піском – унікальний вид мистецтва, який об'єднує в гру корисні для дітей заняття і виховні моменти. Мистецтво пісочної анімації прекрасне тим, що тут нема переможців і переможених, немає солістів – у процесі творчості дитина розкривається, пізнає себе та оточуючий світ, що допомагає стати їй більш відкритою та комунікабельною. Володіючи технікою малювання піском, дитина отримує можливість вибору, що в свою чергу забезпечує творчий характер дитячої продуктивної діяльності.

Такий вид творчості дозволяє дошкільникам перебороти почуття страху, відійшовши від предметного уявлення і зображення традиційними матеріалами, відобразити в малюнку почуття та емоції, дає свободу, вселяє впевненість у своїх силах.

Пояснювальна записка

Для того, щоб дитина проявила творчість, необхідно збагачувати її життєвий досвід яскравими художніми враженнями, сформувати необхідні знання і вміння. Чим більше власний досвід малюка, тим яскравішими будуть творчі прояви в різних видах діяльності. Тому так важливо з самого раннього дитинства заохочувати дитину до музики, театру, літератури, малювання. У віці 3-6 років – дошкільний, у цьому віці відбувається бурхливий психічний та фізичний розвиток дитини, формуються основи її особистості.

«Пісочна анімація» – дуже цікавий вид роботи для дітей. Це не просто розвага, гра, вміння відтворювати навколишній світ. Малювання піском сприяє гармонійному розвитку дитини та формуванню таких базових якостей як особистість, самостійність та креативність.

Заняття в гуртку «**Пісочні фантазії**» сприяє розвитку дрібної моторики, і як наслідок – розвитку мовлення і розумових здібностей. Створення малюнків пальцями на піску є корисним: у дітей розвивається гнучкість та

чутливість пальців, їх координація. Дитячі пальчики стають більш сильними, вмілими, спритними. Окрім цього, малювання піском сприяє розвитку пам'яті, уваги, зосередженості.

Заняття з піском поліпшують емоційний стан дітей: гіперактивних – пісок врівноважує, скутих – розслаблює, тривожних – заспокоює, агресивних – втихомирює. Пісочна анімація дозволяє перетворити гру дитини в захоплюючий процес, відкрити власні можливості. Заняття дарують незабутні хвилини польоту фантазії та уяви й розкривають творчий потенціал дитини.

Принципи побудови занять гуртка «Пісочні фантазії»

- На заняттях враховують всі сторони розвитку дитини: інтелектуальну, фізичну, емоційну і соціальну.
- Заняття проводяться в ігровій формі з урахуванням психофізіологічних особливостей дошкільного віку.
- Для попередження інтелектуальної та фізичної стомлюваності в ході занять відбувається часта зміна видів діяльності.
- Активно використовуються музично-рухові вправи.

Заняття гуртка спрямовані на:

- сенсорний розвиток (розвиток сприйняття: кольору, форми, величини);
- розвиток мовлення (формування навичок мовного висловлювання) ;
- розвиток мислення, уваги, пам'яті, уяви;
- розвиток дрібної моторики;
- естетичне виховання;
- розвиток емоційної сфери;
- розвиток творчих здібностей;
- соціальний розвиток (навички спілкування).

Методи навчання: ігрові, словесні, наочні, практичні.

Кожне заняття містить теоретичну частину і практичне розв'язання завдання. Під час занять звучить музика, що є своєрідним фоном, який створює творчу атмосферу. Діти розв'язують творчі завдання як індивідуально, так і

колективно. При колективному виконанні роботи значно прискорюється процес створення образу, діти вчаться правильно розподіляти завдання, що сприяє формуванню комунікативних навичок, вмінню домовлятися. На заняттях використовуються психологічні вправи, розвиваючі ігри, ігри на розвиток дрібної моторики, пальчикові ігри.

Прийоми малювання піском:

- пальцями (одним і кількома, ребром великого пальця);
- ребром долоні;
- кулачком;
- симетричне обома руками;
- шляхом відсічення зайвого;
- з використанням додаткових інструментів;
- насипанням піску з кулачка.

Матеріал та обладнання:

- **основні:** стіл зі скляною поверхнею і під світлою, сухий, дрібний пісок інші сипучі матеріали;
- **допоміжні матеріали:** пензлі, «пісочні олівці», трафарети, ситечка фотокамера – для фіксування робіт, диски з записом музики, поезій, казок тощо.

Робочий простір: приміщення для малювання піском, з можливістю затемнити простір у денний час для контрастності зображення

Програма гуртка розрахована на 1 рік. Кожну неділю діти займаються за новою темою, з урахуванням індивідуальних особливостей. Заняття в гуртку проводяться в підгрупах один раз на тиждень по 30 хвилин.

Перспективний план занять

№ п/п	Тема	Зміст
Вересень		
1.	«Подорож до пісочної кімнати»	<p>1. Познайомити з властивостями піску (дрібний, сипучий...) та нетрадиційною технікою малювання «пісочна анімація».</p> <p>2. Ознайомити з правилами, яких необхідно дотримуватися під час малювання.</p> <p>3. Показ малювання пальцями правої і лівої руки.</p>
2.	«Як сонечко і дощик допомогли квіточці»	<p>1. Запропонувати дітям придумати сюжет за темою та висловити свою думку.</p> <p>2. Вправляти в рівномірному насипанні піску, малюванні кулачком - сонця, та пальцями - хмаринки і дощик (маленький дощик - короткі прямі лінії, великий дощ - довгі лінії).</p> <p>3. Завдання на розвиток творчих здібностей: намалювати казкову квітку.</p>
3.	За задумом	Закріпити вміння малювання правою і лівою рукою коротких і довгих прямих, малювання кулачком.
Жовтень		
4.	«Ходить гарбуз по городу»	<p>1. Робота за змістом твору.</p> <p>2. Запропонувати намалювати сюжет, використовуючи знайомі прийоми.</p> <p>3. Завдання на розвиток фантазії : «Які ще рослини можна домалювати?»</p>
5.	«Фруктові дерева»	<p>1. Розглянути ілюстрацію з зображенням дерева (виділити основні частини).</p> <p>2. Закріпити знайомі прийоми малювання: навчати малювати дерево ребром великого пальця з переходом на пучку пальця та відсікання зайвого піску.</p>

		3. Завдання на розвиток творчого мислення: доповнити малюнок за бажанням (рослини, тварини..)
6.	«Нахилилась над водою червона калина»	1. Закріпи знання дітей про символи та обереги своєї Батьківщини (розгляд ілюстрацій). 2. Навчати малювати насипанням піску з кулачка прямих та хвилястих ліній та крапок. Закріпити вміння відсікання зайвого піску. 3. Завдання на розвиток фантазії: візерунок.
7.	За задумом	Сприяти розвитку творчих здібностей та вміння приймати самостійні рішення: обирати сюжет для малюнку.
Листопад		
8.	«Веселі грибочки»	1. Бесіда про гриби, розгляд ілюстрацій . 2. Малювання за допомогою трафарету, насипання піску з кулачка. 3. Завдання на розвиток емоційно-ціннісної сфери : доповнити малюнок товаришу.
9.	«Кривенька качечка» (ілюстрація до української народної казки)	1. Робота за змістом казки та розгляд ілюстрацій. 2. Малювання пташки правою і лівою рукою використовуючи знайомі прийоми: насипання, малювання пальцями та відсікання зайвого піску. 3. Завдання на розвиток фантазії: казкова країна, до якої відлітають птахи.
10.	«Як звірі до зими готуються»	1. Обігравання сюжету . 2. Малювання звірів (білочки, ведмедика, вовка...) правою і лівою рукою, використовуючи знайомі прийоми: насипання, малювання пальцями та відсікання зайвого піску. Навчити зображувати сліди

		звірів подушечками пальців. 3. Завдання на розвиток фантазії: намалювати фантастичних звірів.
11.	Спільна робота батьків і дітей «Дружна сім'я»	Співпраця батьків з дітьми під час малювання.
Грудень		
12.	«На морському дні»	1. Перегляд відеофільму « Підводний світ». 2. Малювання мешканців підводного світу риби, медузи, краба...), пальцями (одним і кількома, ребром великого пальця), симетричне малювання обома руками, прикрасити дно ракушками. 3. Завдання на розвиток творчих здібностей: «Дивовижні підводні мешканці».
13	«Зима чарівниця»	1. Бесіда про зиму. 2. Малювання пейзажу « Зимовий ліс»: пальцями (одним і кількома, ребром великого пальця), малювання ребром долоні, кулачком та насипання з кулачка. 3.Завдання на розвиток дрібної моторики: «Сніжинка»
14	«Новорічна ялинка»	1. Бесіда про Новий рік. 2. Малювати насипанням піску з кулачка прямих та хвилястих ліній та крапочок, використання додаткових інструментів. 3. Завдання на розвиток творчої фантазії: «Новорічні подарунки».
15	За задумом	Сприяти розвитку творчих здібностей та вміння

		приймати самостійні рішення: обирати сюжет та зображувати малюнки, використовуючи знайомі прийоми .
Січень		
16	Зимові розваги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бесіда про зимові розваги. 2. Малювання ребром долоні , кулачком, симетричне малювання обома руками та малювання шляхом відсічення зайвого. 3. Завдання на розвиток творчої фантазії: «Розваги казкових героїв»
17	Ілюстрація до казки: «Про хитру лисицю та сірого вовка»	<ol style="list-style-type: none"> 1. Слухання аудіо запису казки. 2. Малювання пальцями (одним і кількома, ребром великого пальця), малювання насипанням піску з кулачка. 3. Завдання на розвиток творчих здібностей: що було б коли звірі помінялися місцями?
18	Подорож до зоопарку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Перегляд відеозапису про мешканців зоопарку. 2. Малювання звірів правою і лівою рукою використовуючи знайомі прийоми: насипання, малювання пальцями та відсікання зайвого піску. Навчити зображувати сліди звірів подушечками пальців. 3. Завдання на розвиток творчої фантазії.
19	За задумом	Сприяти розвитку творчих здібностей та вміння приймати самостійні рішення: обирати сюжет та зображувати малюнки, використовуючи знайомі прийоми .
Лютий		
20	Транспорт	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бесіда про транспорт. 2. Малювання з використанням додаткових

		інструментів (трафаретів, паличок), насипанням піску з кулачка. 3. Завдання на розвиток творчої фантазії: «Фантастичний автомобіль».
21	На бабусиному подвір'ї	1. Розгляд ілюстрацій. 2. Малювання птахів та тварин правою і лівою рукою, використовуючи знайомі прийоми: насипання, малювання пальцями та відсікання зайвого піску. 3. Завдання на розвиток творчої фантазії: куди заховалися тварини і птахи?
22	Ілюстрація до української народної казки: «Рукавичка»	1. Робота за змістом твору . 2. Малювання з використанням додаткових інструментів (трафаретів, паличок, іграшок), насипанням піску з кулачка. 3. Завдання на розвиток творчої фантазії: які звірі змогли б завітати до рукавички?
23	За задумом	Сприяти розвитку творчих здібностей та вміння приймати самостійні рішення: обирати сюжет та зображувати малюнки, використовуючи знайомі прийоми
Березень		
24	Привільна листівка для мам	1. Бесіда про свято. 2. Малювати насипанням піску з кулачка прямих та хвилястих ліній та крапочок. 3. Завдання на розвиток творчої фантазії.
25	Весняні квіти	1. Розгляд ілюстрацій з зображенням весняних квітів. 2. Малювання квітів правою і лівою рукою, використовуючи знайомі прийоми: насипання, малювання пальцями та відсікання зайвого піску.

		3. Завдання на розвиток дрібної моторики: «Казкова квітка.»
26	Весна прийшла	1.Бесіда про весну. 2. Малювання ребром долоні , кулачком, симетричне малювання обома руками та малювання шляхом відсічення зайвого. 3. Завдання на розвиток творчої фантазії: звідки прийшла весна?
27	За задумом	Сприяти розвитку творчих здібностей та вміння приймати самостійні рішення: обирати сюжет та зображувати малюнки, використовуючи знайомі прийоми .
Квітень		
28	Зоряне небо	1. Перегляд мультфільму про Космос. 2. Симетричне малювання обома руками, малювання ребром долоні, насипанням піску з кулачка, використання іграшок (роботи, інопланетяни) 3. Завдання на розвиток творчої фантазії: «Я у космосі».
29	Світ комах	1. Перегляд мультфільму «Дюймовочка». 2. Симетричне малювання обома руками, малювання шляхом відсічення зайвого, малювання з використанням додаткових матеріалів (різнокольорові камінці). 3. Завдання на розвиток творчої фантазії.
30	Що спочатку, а що потім	1. Пояснення про зміни, які відбуваються в навколишньому світі; живій та неживій природі. 2. Симетричне малювання обома руками, малювання шляхом відсічення зайвого трансформування з одного

		малюнку в інший. 3. Завдання на розвиток сприйняття і уяви.
31	За задумом	Сприяти розвитку творчих здібностей та вміння приймати самостійні рішення: обирати сюжет та зображувати малюнки, використовуючи знайомі прийоми .
Травень		
32	Моя країна, моє місто	1. Бесіда про рідне місто Шостка. 2. Закріплювати вміння трансформування з одного малюнку в інший. використовуючи знайомі прийоми малювання піском. 3. Завдання на розвиток творчих здібностей.
33	Спільна робота батьків і дітей	Співпраці батьків з дітьми під час малювання.
34	Фотовиставка дитячих робіт	

Педагогічна діагностика проводиться 2 рази в рік (первинна у вересні, підсумкова в травні)

Очікувані результати

- істотно посилюється бажання дитини дізнаватись про щось нове, експериментувати і працювати самостійно;
- відбувається розвиток «тактильної чутливості», як основи розвитку «ручного інтелекту»;
- в іграх з піском більш гармонійно та інтенсивно розвиваються всі пізнавальні функції (сприйняття, увага, пам'ять, мислення), мова і моторика, також творчі здібності.

Основні показники компетенції дітей

Робота з піском дає змогу розв'язувати завдання усіх освітніх ліній Базового компонента дошкільної освіти. Малювання піском розвиває не тільки творчий потенціал дитини, активізує просторову уяву, логічно - образне мислення, дрібну моторику, але й налаштовують дітей на осмислення моральної істини, поняття добро і зло, сприяє побудові гармонійного образу світу. Заняття в гуртку підвищили творчі здібності вихованців, зручно поліпшилися навичками комутативної діяльності та колективної взаємодії.

Використана література

1. Базовий компонент дошкільної освіти
2. Антонович Е. А. Декоративно-прикладне мистецтво. – Львів: Світ, 1998.
3. Бутник-Сіверський Б. С. Українське народне мистецтво. – К.: Наукова думка, 1966. – 224 с.
4. Куленко М. Я. Основи графічного дизайну: Підручник. – К.: Кондор, 2006. – 492с.
5. Кривоніс М.Л., Дроботій О.Л. Моніторинг розвитку дрібної моторики дошкільників-методичне видання- Видавництво «Ранок», 2012
6. Погосова Н.М. «Погружение в сказку», «Речь», 2006. – 76 с.
7. Постоева Л.Д., Лукина Г.А. «Интегрированные коррекционно-развивающие занятия для детей 4-6 лет». – Санкт-Петербург. – «Книголюб», 2006.
8. Програма студії образотворчого мистецтва / Збірник програм з позашкільної освіти / художньо-естетичний напрям. – Випуск 2. – Київ, «Грамота», 2009.
9. Роменець В. А. Психологія творчості: Навч. посібник. К.: Либідь, 2001. - 288 с.
10. Сакович, Н.А. Технология игры в песок. Игры на мосту [Текст] / Н.А. Сакович. – Санкт-Петербург: Речь, 2008. – 166 с.
11. Степанов М. Г., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – 504 с.
12. <http://posnayko.com.ua/teacher/useful/method-domik.html>
13. <https://sites.google.com/site/logopedonlain/psihologogiceskaa-diagnostika-test>
14. <https://docs.google.com/document/d/1AQsfDVodgmrekAhf479ec8pZA>

Організаційно-методичні вказівки

Прийоми малювання піском

Насипання

Відсікання

Кругові лінії

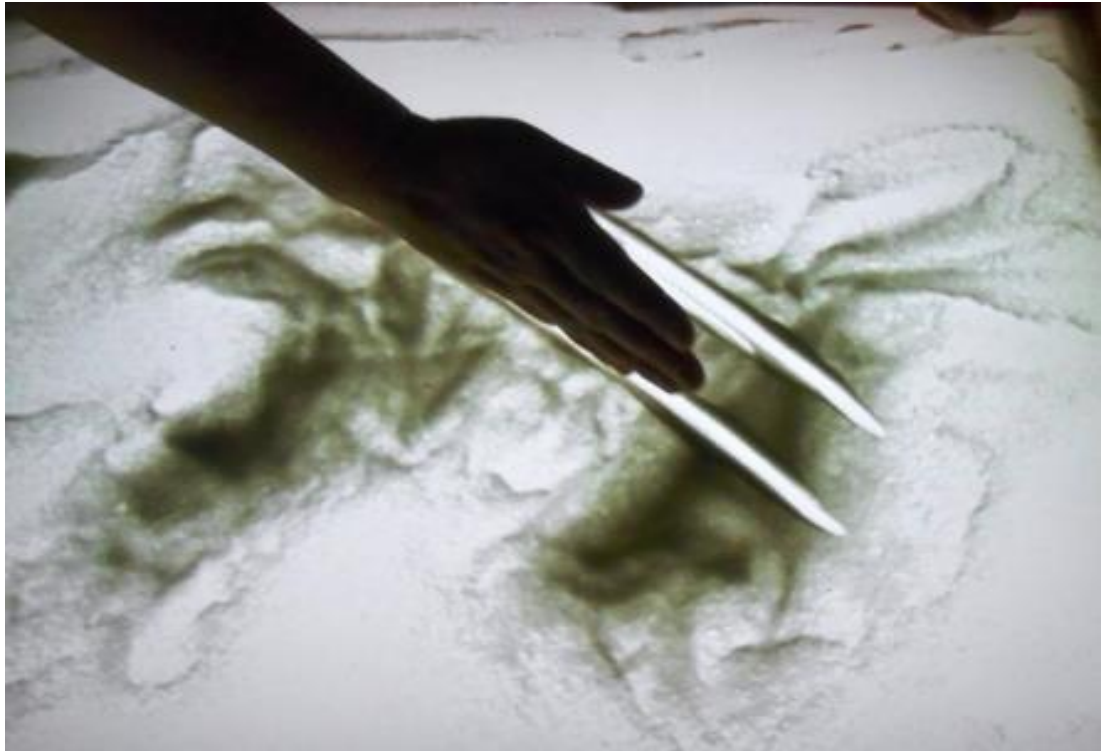
Насипання

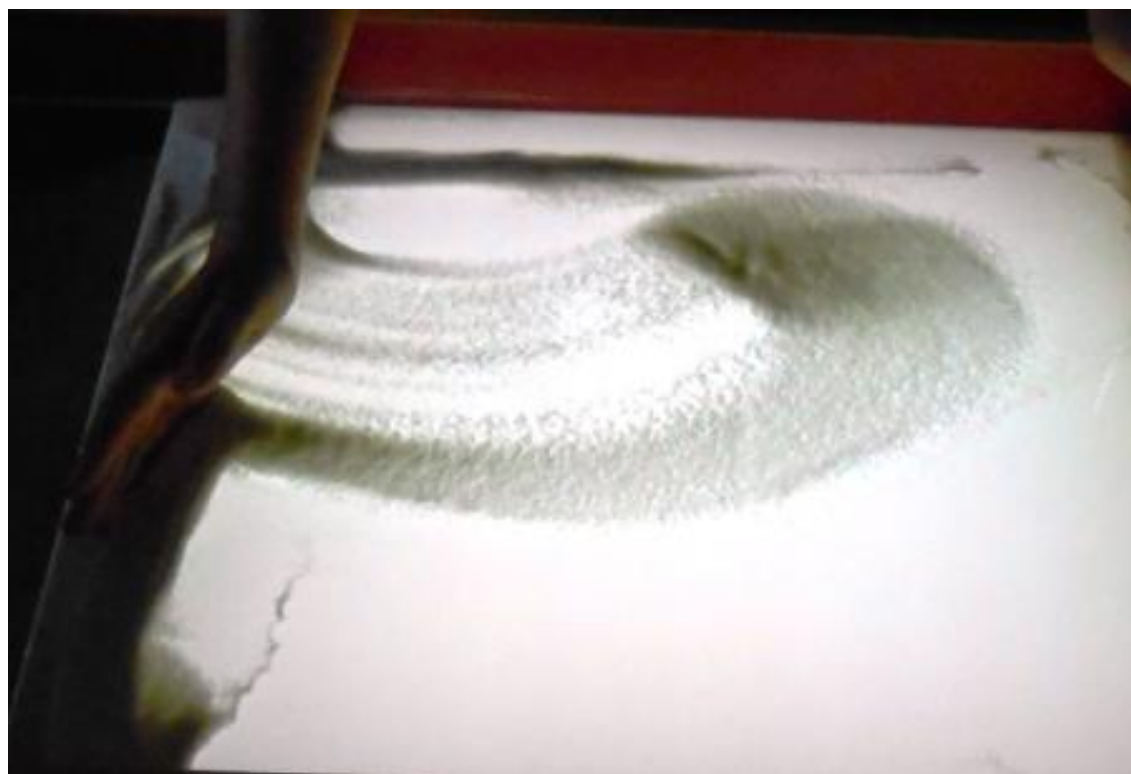
Насипання з кулачка

Малювання ребром долоні

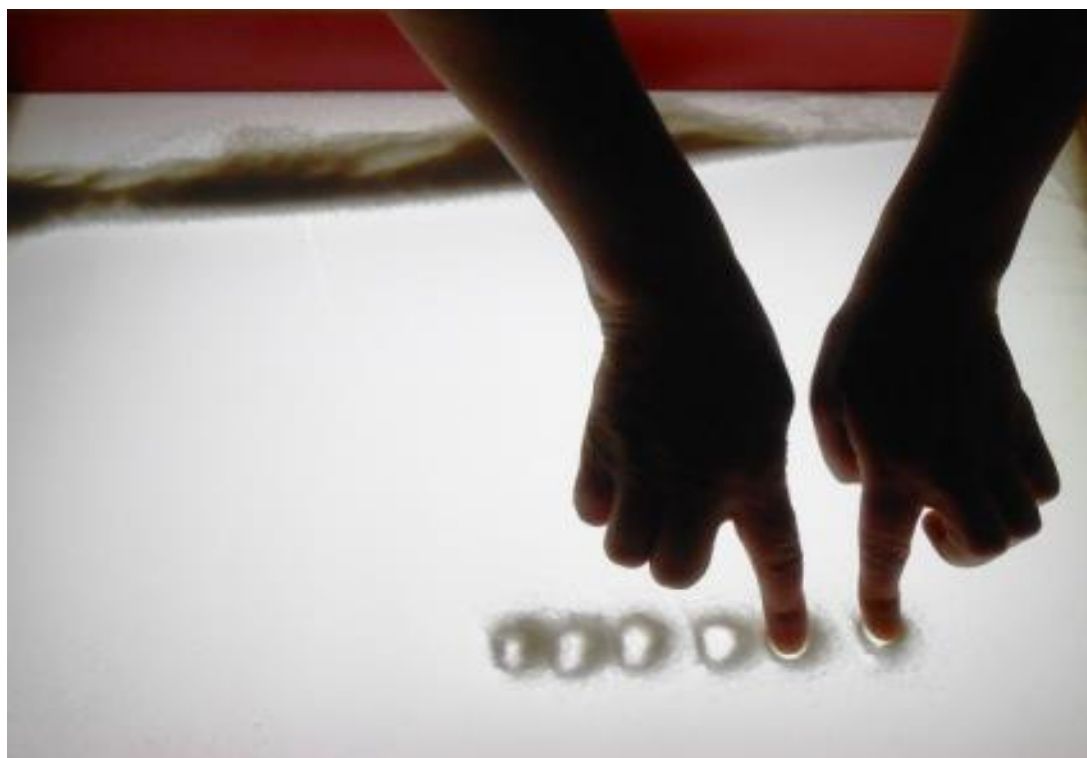
Нагортання

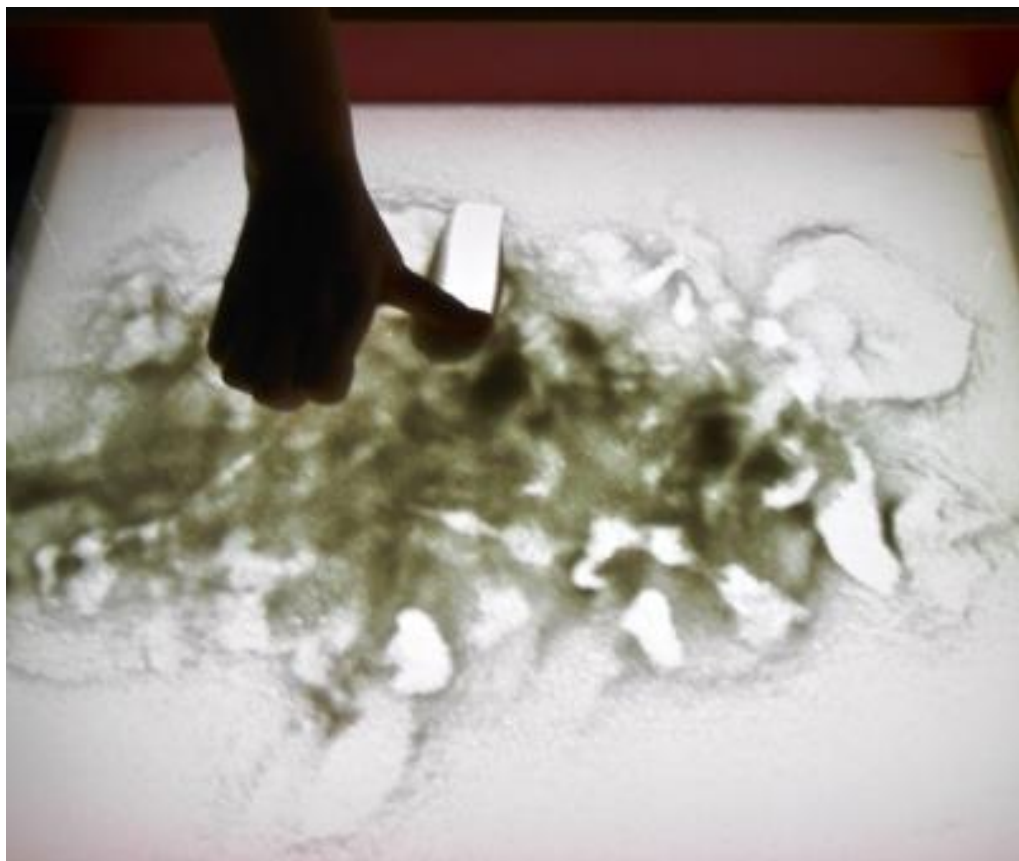
Насипання низько над столом

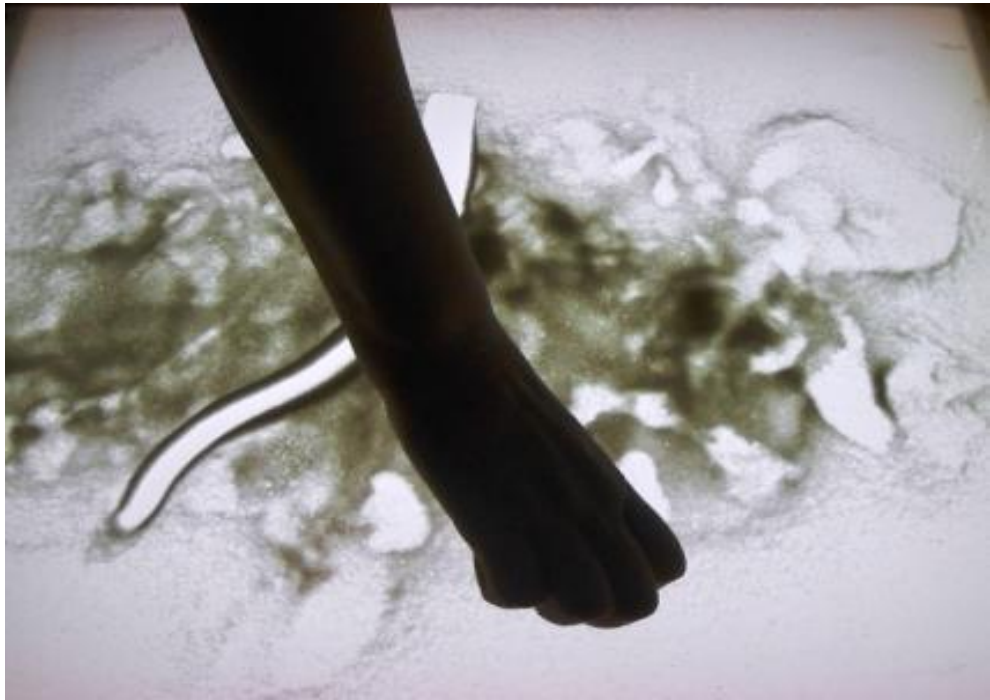

Малювання пальцями

Перехід з ребра пальця на пучку

Симетричне малювання правою і лівою руками

3 пальцями

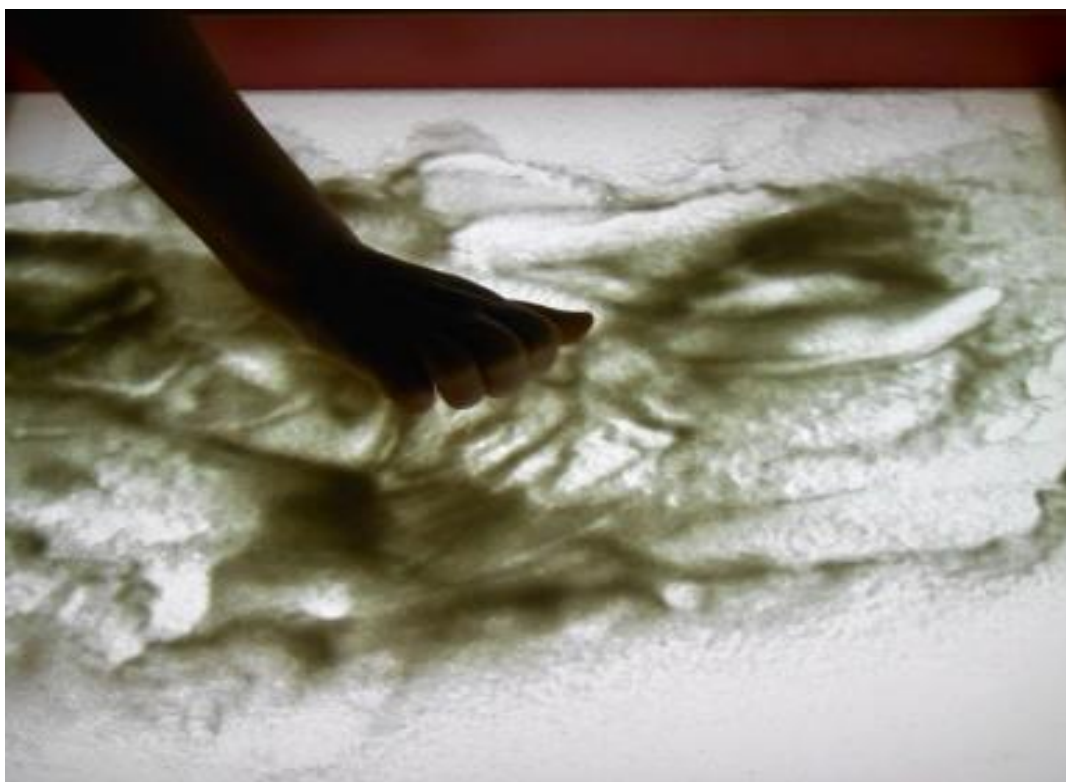
2 пальцами

1 пальцем

Малювання ребром великого пальця

Малювання нижньою частиною долоні

Малювання пучками пальців

